

**Agentura
pro sociální začleňování**

Strategický plán sociálního začleňování Břeclav

2013-2014

**Popis postupů podporujících sociální integraci rodin a jednotlivců
ohrožených sociálním vyloučením nebo se pohybujících
na hranici sociálního vyloučení na území města Břeclavi**

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

**OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST**

Agentura pro sociální začleňování
v romských lokalitách

Úřad města Břeclav

**PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST**
www.esfcr.cz

OBSAH

Úvod	3
Město Břeclav	5
Sociálně vyloučené lokality v Břeclavi - charakteristika	6
Agentura pro sociální začleňování a její působení v Břeclavi	7
Partneři Lokálního partnerství Břeclav	12
Oblasti a cíle pro plánovací období 2013-2014	16
OBLAST „BYDLENÍ“	16
OBLAST „RODINA A VOLNÝ ČAS“	20
OBLAST „ZAMĚSTNANOST“	23
OBLAST PREVENCE KRIMINALITY A BEZPEČNOST	25
Zajištění pokračování inkluzivních aktivit po odchodu ASZ z Břeclavi	27
Seznam použitých zkratk	28
PŘÍLOHA 1 - Převzetí modelu Druhé šance z města Brna pro řešení problematiky zadluženosti	29
PŘÍLOHA 2 - Vytvoření prostupného modelu bydlení ve městě Břeclavi	30
PŘÍLOHA 3 - Projektový záměr „Azylový dům U Sýpek“	34
PŘÍLOHA 4 - Systém podpory zaměstnanosti u veřejných zakázek (podmínka 10 %)	36
PŘÍLOHA 5 - Popis metodického postupu oddělení sociálně právní ochrany dětí	37
PŘÍLOHA 6 - Výstupy z kulatého stolu „bezpečnost a prevence“	39
PŘÍLOHA 7 - Finanční aspekty opatření strategického plánu	42

Úvod

Strategický plán sociálního začleňování Břeclav vznikl v období působení Agentury pro sociální začleňování v Břeclavi. Na jeho tvorbě se podílely **břeclavské neziskové organizace a další instituce**, sdružené v **Lokálním partnerství Břeclav**.¹ Je dokumentem, který v sobě skýtá prvky strategického plánu, ale zároveň jsou zde obsažena konkrétní opatření, která jsou již realizována a definována v krátkodobém horizontu, i když jejich dopad je dlouhodobý. Tento dokument by měl být vnímán jako závazný plán města Břeclavi na poli práce s lidmi ohroženými sociálním vyloučením nebo těmi, kteří se v situaci sociálního vyloučení již nacházejí. Cílovou skupinou jsou **všichni obyvatelé města Břeclavi**, kteří jsou **ohrožení sociální exkluzí** a jejichž životní situace vyžaduje aktivní řešení a přístup. Zvláštní zřetel byl kladen na **pomoc a práci s rodinami s dětmi**.

Město Břeclav se vzhledem ke svým cílům postavilo za formu vytvořit **strategický plán**, který by popisoval také **konkrétní a ověřená opatření**, ne pouze doporučení či návrhy. Opatření kopírují potřebu jak města, tak jeho partnerů, kteří se na vytvoření těchto opatření podíleli.

Závěrečná fáze tvorby strategického plánu Lokálního partnerství Břeclav probíhala s přestávkami od října 2010 do října 2012. Strategický plán využívá nejnovějších opatření aplikovaných a doporučovaných v oblasti prevence sociálního vyloučení, jako je např. **tvorba prostupného modelu bydlení**² nebo aplikování **nových trendů při výkonu sociálně právní ochrany dětí**. Fakt, že město Břeclav je otevřené k přijetí a tvorbě těchto opatření má za následek větší transparentnost a zároveň zvýšení prestiže města při řešení problematiky sociálního vyloučení.

Strategický plán by měl být rozvojovým dokumentem, jehož naplňování je jedním z východisek pro řešení situací obyvatel žijících na území města Břeclavi.

V neposlední řadě je existence tohoto koncepčního dokumentu **také výhodou při podávání projektových žádostí** v oblastech, které strategický plán obsahuje.

I přes to, že tento plán nabízí jednotlivé návrhy, které vycházejí z ověřených opatření a doporučení, je pro jejich naplnění **nezbytná kooperace vedení města** a jeho zástupců, aby plán mohl plnit svůj účel.

Působení Agentury pro sociální začleňování v Břeclavi **k 31.12.2012 končí**, nicméně **agentura bude městu Břeclav nadále k dispozici** v režimu tzv. „**vzdálené podpory**“. Tímto bychom rádi poděkovali všem členům Lokálního partnerství Břeclav, kteří se na tvorbě tohoto dokumentu podíleli a aktivně s námi spolupracovali.

Bc. Markéta Tvrdíková a Mgr. Vladimír Jan Kružík,
lokální konzultanti Agentury pro sociální začleňování pro město Břeclav

¹ seznam a popis členů Lokálního partnerství Břeclav je uveden na straně 14

² v dlouhodobějším horizontu se očekává, že stát uloží městům a obcím větší zodpovědnost za zajištění sociálního bydlení pro jejich obyvatele v bytové nouzi (zatím není definováno), město Břeclav již bude na tuto skutečnost z části připraveno

Strategický plán byl projednán sociální komisí dne 05.11.2012, schválen radou města dne 05.12.2012 a zastupitelstvem města dne 12.12.2012.

Město Břeclav

Břeclav je pětadvacetitisícové jihomoravské město, které je poslední větší stanicí v ČR na železniční trati Brno – Vídeň a leží pouze tři kilometry od hlavního dálničního tahu Brno – Bratislava na česko-slovensko-rakouském trojmezí.

Charakter města jakožto významného železničního uzlu a příhraničního města s sebou nese negativní dopady v podobě větší koncentrace osob z východních zemí cestujících za prací (nebo i nelegální formou obživy) do České republiky nebo dalších zemí EU. Vedení města v souvislosti s těmito jevy hovoří o „vývozu chudoby“ ze zemí východní Evropy.

Přestože jih Moravy je známý svým charakterem jakožto vinařský kraj, město Břeclav je městem s průmyslovou minulostí i současností, ve městě a jeho blízkém okolí sídlí několik větších výrobních podniků (např. Gumotex, OTIS) a menších firem, které však nebyly uchráněny probíhající hospodářské krize a souvisejícího omezování výroby a propouštění zaměstnanců.

Míra nezaměstnanosti v okrese Břeclav byla k 31.10.2012 9,5 %, v Jihomoravském kraji byla tato hodnota 9,4 % a v celorepublikovém průměru 8,5 %.

Sociálně vyloučené lokality v Břeclavi - charakteristika

V bloku domů mezi ulicemi Na Zahradách a Riegrova v městské části Břeclav-město bydlí v pěti činžovních domech se společným dvorem sociálně slabší obyvatelé města, z toho celkem 12 romských domácností. Jedna romská rodina má být odkoupen do osobního vlastnictví.

Břeclavané toto místo někdy označují jako „Bronx“. Lze jej prohlásit za hlavní břeclavskou sociálně vyloučenou lokalitu, prostorové vyloučení zde ale prakticky nenastává, protože ve stejných domech bydlí jak Romové, tak obyvatelé většinové společnosti, v okolních rodinných domech bydlí v naprosté většině ne-Romové a domy se nacházejí v srdci města, několik málo minut od obchodního centra. V těsném sousedství se nachází populární břeclavská ZŠ Slovácká, do které docházejí některé děti z lokality.

Dalším domem, který je obecně považován za sociálně vyloučenou lokalitu, je ubytovna Pohoda (původně penzion), která se nachází v Lednické ulici v městské části Charvátská Nová Ves. Zde žije několik romských rodin, nicméně ani tato ubytovna není nijak oddělena od další okolní zástavby, a přestože Charvátská Nová Ves je vzdálenější městskou částí od centra města, nejedná se zde o prostorové vyloučení. V souvislosti s nevyjasněnými vztahy mezi majitelem, provozovatelem a nájemníky objektu dochází k situacím, kdy je objektu odpojován přívod plynu, vody i elektrické energie. Uvádí se, že v tomto dvougeneračním rodinném domě žije až 35 obyvatel.

Ostatní obyvatelé Břeclavi ohrožení sociálním vyloučením žijí v běžné městské zástavbě, mimo větší komunity a prostorové vyloučení.

Celkový počet Romů žijících v Břeclavi byl podle studie GAC v roce 2008 odhadován na 450–600 osob, v současné době (2012) terénní pracovníci místní neziskové organizace odhaduje tento počet spíše kolem spodní hranice.

Obyvatelé, kteří jsou ohroženi sociálním vyloučením nebo se na hranici sociálního vyloučení nalézají, nejsou v Břeclavi segregováni do jednoho místa. Lze říci, že žijí ve všech městských částech a také ve spádových obcích.

Předkládaný strategický plán řeší situaci všech osob, které jsou sociálně vyloučené nebo které se na hranici sociálního vyloučení nacházejí. Sociálně vyloučení jsou ti občané, kteří mají ztížený přístup k institucím a službám, jsou vyloučeni ze společenských sítí, nemají dostatek kontaktů mimo sociálně vyloučenou lokalitu a jsou odříznuti od vzdělávacích příležitostí. Často se potýkají s nahromaděnými problémy, které sami neumí efektivně řešit, např. zadluženost, ztráta zaměstnání, platební neschopnost, problémy s bydlením, problémy dětí ve škole, vzdělání, závislost na sociálních dávkách, špatné právní povědomí, apatie, závislost na lichvářích, neschopnost hospodařit, život v prostorově vyloučených částech obce, špatný zdravotní stav. Jako adaptace na podmínky sociálního vyloučení se často vytváří specifické hodnoty a normy, mezi něž patří například důraz na přítomnost, neschopnost plánovat do budoucna, pocity beznaděje a bezmocnosti či přesvědčení, že člověk nemůže ovlivnit vlastní sociální situaci.³

³ Více v GAC, 2006: Analýza sociálně vyloučených romských lokalit a absorpční kapacity subjektů působících v této oblasti, nebo Švec, J. (ed.): Příručka pro sociální integraci, Úřad vlády ČR, odbor pro

Agentura pro sociální začleňování a její působení v Břeclavi

POSLÁNÍ ASZ

Agentura pro sociální začleňování je nástrojem Vlády ČR k zajištění podpory obcím v procesu sociálního začleňování. Vznikla v důsledku přetrvávající existence sociálně vyloučených lokalit v ČR a jako reakce na špatné životní podmínky jejich obyvatel.

Agentura prostřednictvím odborné metodiky podporuje partnery ve městech a obcích v zavádění dlouhodobých systémových opatření především v oblastech zaměstnanosti, vzdělávání, bydlení, bezpečnosti a zdraví, která vedou k zajištění rovného přístupu všech obyvatel obce ke zdrojům, informacím a službám a napomáhají k občanskému soužití. Agentura uplatňuje nadresortní přístup a zajišťuje přenos podnětů z místní úrovně na úroveň mezíresortní a naopak.

VIZE ASZ

Agentura je efektivní, flexibilní, odbornou a respektovanou organizací s propracovanou metodikou zavádění integrační politiky.

V obcích, kde působí, agentura dovede partnery k definování a naplňování místních sociálních a integračních politik, které odstraňují problémy spojené se sociálním vyloučením a předcházejí vzniku nových sociálně vyloučených lokalit. Obec nastaví a udržuje funkční systém spolupráce, který vytváří podmínky k podpoře občanského soužití. Jsou zajištěny podmínky pro posilování kapacit aktérů pracujících v oblasti sociálního začleňování, obec se rozvíjí a zvyšuje se kvalita života všech jejích obyvatel.

Na základě zkušeností z činnosti na místní a regionální úrovni Agentura ovlivňuje celostátní politiky sociálního začleňování, vč. nové legislativy.

CÍLOVÉ SKUPINY:

Agentura svou činnost zaměřuje především na svou primární cílovou skupinu, což jsou zejména tyto systémoví aktéři (resp. jejich reprezentanti a pracovníci):

- obce (obecní a městské úřady, magistráty),
- instituce a další aktéři působící na území obce (ostatní úřady, školy, policie, nestátní neziskové organizace, zaměstnavatelé),
- krajské úřady a ústřední orgány státní správy.

Dále se agentura zaměřuje na svou sekundární cílovou skupinu, která má přímý užitek z činnosti spolupracujících partnerů z primární cílové skupiny. Sekundární cílová skupina je definována následovně:

- obyvatelé sociálně vyloučených lokalit a další lidé ohrožení sociálním vyloučením mimo tyto lokality, především Romové,
- širší veřejnost (obyvatelé celé obce).

CÍLE ASZ

Cíle Agentury je dosaženo, pokud obec dokáže funkčně řešit problematiku sociálního vyloučení v partnerství s úřady, školami, neziskovým sektorem, policií, podnikateli a dalšími subjekty a při zapojení občanů.

Integrační politika obce je prováděna na ustanovené koordinační platformě, do níž jsou zapojeni všichni relevantní aktéři, a je založena na průběžně prováděné analýze sociálně vyloučené populace a na pravidelném procesu plánování a evaluace opatření. Místní aktéři mají dostatečné kapacity k získávání odborných znalostí a potřebných finančních prostředků.

Tyto procesy a politika jsou dlouhodobě udržitelné, institucionálně ukotvené a nezávislé na proměnách na politické úrovni.

Doba vymezená pro činnost Agentury v plném rozsahu je 3 roky, přičemž kromě uvedených procesních cílů jsou stanoveny i cíle v jednotlivých oblastech sociální integrace.

NÁSTROJE

Situační analýza

Popis výchozí situace sociálně vyloučené populace, identifikace hlavních mechanismů sociální exkluze, zmapování využívaných integračních opatření, posouzení jejich efektivity a určení slabých míst. Sběr kvantitativních dat, externí kvalitativní výzkum, analytické nástroje v plánovacím procesu.

Lokální partnerství

Platforma, na které dochází k pravidelnému setkávání zástupců obce a dalších aktérů, kteří jsou nebo mohou být angažováni v procesu sociálního začleňování. Základ pro veškeré aktivity Agentury v lokalitě.

Aktivizace/síťování

Aktivizace místních aktérů, podpora místních organizací, maximální využití dostupných místních zdrojů (finančních, personálních, organizačních, intelektuálních atd.). Posilování kapacit místních organizací k nastartování/perfektivizaci procesu sociální inkluze a k zajištění udržitelnosti zahájených opatření i procesů.

Strategický plán

Koordinace tvorby strategického plánu sociálního začleňování a podpora jeho přijetí radou a zastupitelstvem obce jako závazného rozvojového dokumentu. Na přípravě plánu se podílejí všichni aktéři uvedení v cílové skupině Agentury.

Poskytování know-how a prosazování opatření ve všech klíčových oblastech, jež mají vliv na sociální začleňování, zprostředkování nejlepší praxe z dalších obcí.

Podpora realizace cílů a aktivit obsažených ve strategickém plánu, asistence partnerům při přípravě jednotlivých projektových záměrů.

Monitorování naplňování strategického plánu, jeho aktualizace a revize.

Evaluace dopadů integračních opatření.

Poradenství pro čerpání prostředků z evropských strukturálních fondů

Agentura poskytuje poradenství pro čerpání prostředků z evropských strukturálních fondů všem partnerům v lokálním partnerství. Agentura se zaměřuje na operační programy: OP LZZ (zejména osa 3), OP VK (zejména osa 1.2), IOP (zejména 3.1b

investice do infrastruktury sociálních služeb, 3.1c investice v oblasti sociální ekonomiky a 5.2c zlepšení prostředí v problémových sídlištích) a ROP. Agentura poskytuje poradenství při administraci projektů a podporu při realizaci Integrovaných plánů rozvoje měst.

Okamžitá intervence v obcích

Předpokládá existenci akutního problému souvisejícího se sociálním vyloučením, a zároveň základní kapacitu aktérů řešení tohoto problému. Proběhne zkrácený proces zaměřený na vytvoření zakázky, definici aktuálních priorit a zpracování návrhu řešení agentury tak, aby do začátku realizace navržených opatření uběhly 1 – 2 měsíce.

Exit strategie

Po dobu působení Agentury jsou posilovány kapacity především obce k zajištění převzetí procesů zajišťovaných Agenturou po jejím odchodu. Jsou připraveny varianty institucionálního zakotvení přebíraných procesů, metodické materiály a institut „vzdálené podpory“.

Práce se sekundární cílovou skupinou

Ačkoliv agentura pracuje primárně s obcemi a dalšími institucionálními aktéry, vstupuje do kontaktu rovněž se sociálně vyloučenou populací, a to za účelem vzájemné informovanosti, zjišťování a ověřování jejich potřeb a aktivizace cílové skupiny. Děje se tak prostřednictvím veřejných setkání, návštěvou významných společenských akcí a návštěvami v lokalitě. Kromě rovného přístupu a antidiskriminačních opatření jsou podporovány sousedské soužití, komunitní práce a snižování tenzí mezi majoritní a minoritní populací.

Působení Agentury v Břeclavi v letech 2008 - 2010

Agentura navázala spolupráci s městem Břeclav v roce 2008. Bohužel přes těžké začátky a nenaplnění některých očekávání, bylo obtížné najít zpočátku společnou vizi. Schůzky Lokálního partnerství probíhaly, ale neobsahovaly konkrétní výstupy, které by popisovaly jednotlivé postupy v lokalitě, výhledy do budoucnosti.

Nicméně od roku 2009 začal v Břeclavi pracovat nový lokální konzultant. Jeho primárním úkolem bylo znovu nastavit aktivity Lokálního partnerství. Lokální partnerství bylo rozšířeno o městskou policii, Policii ČR, Pedagogicko-psychologickou poradnu Břeclav, Centrum pro inkluzivní vzdělávání Brno, Ligu lidských práv, státní zastupitelství, okresní soud a Okresní hospodářskou komoru. Tehdejší vedení města Břeclav však nebylo nakloněno standardnímu postupu práce Agentury, nepodporovalo vznik Strategického plánu sociálního začleňování, nebylo připraveno přijmout dokument při jednání rady a zastupitelstva města.

Z tohoto důvodu bylo lokální partnerství rozčleněno do tří pracovních skupin, které pracovaly na přípravě parciálních řešení, pro něž získávaly podporu vedení města ad hoc. Na jednání lokálního partnerství byly ustaveny jednotlivé skupiny a jejich členové projednali prioritní oblasti, kterým se věnovali během plánovacího procesu na podzim 2009 tak, aby vzápětí mohly být převedeny do projektových návrhů.

Působení Agentury a Lokálního partnerství Břeclav v letech 2010 - 2012

Pod vedením nově přijaté lokální konzultantky se do konce roku 2010 uskutečnila další dvě setkání lokálního partnerství (LP). Před konkrétním působením provedla konzultantka společně se členy LP revizi naplňování cílů LP a zmapování jejich očekávání. Na základě potřeb členů LP, formulovaných během individuálních setkání, byla stanovena nova témata pro zlepšení situace v Břeclavi:

Bydlení – oblast prevence předlužení, příprava a realizace prostupného modelu bydlení.

Zaměstnanost – oblast zlepšení spolupráce mezi ÚP a MěÚ Břeclav, navýšení míst podporovaných v rámci veřejně prospěšných prací (VPP), aplikace modelu podpory zaměstnanosti z veřejných zakázek města.

Podpora práce s rodinou – oblast vytvoření modelu (metodiky) pro provázání spolupráce mezi MěÚ a spolupracujícími nestátními neziskovými organizacemi (NNO).

Prevence sociálně patologických jevů – oblast vytvoření neakreditovaných probačních programů pro mládež, výstavba nízkoprahového zařízení pro děti a mládež v centru města, podpora výstavby hřišť a plácků pro mládež, řešení a podpora prevence sociálně patologických jevů u dospělých.

Výstupy v roce 2010:

Během roku 2010 se pracovní skupiny aktivně scházely, došlo k nastavení vzájemné spolupráce a definování cílů. Došlo k nastavení spolupráce mezi všemi zapojenými subjekty. Některé cíle – např. v oblasti zaměstnanosti, kde byla jako prioritní oblast definována potřeba podpory veřejně prospěšných prací (dále jen VPP) – byla naplněna – od ledna 2011 došlo ze strany města k navýšení VPP o 3 pracovní pozice.

V roce 2010 zároveň město Břeclav přijalo usnesení o předložení projektového záměru přestavby Azylového domu U Sýpek a s tím souvisejícím zkvalitněním sociálních služeb v Břeclavi pro osoby ohrožené sociálním vyloučením.

Dá se říci, že působení a spolupráce Agentury pro sociální začleňování s městem Břeclav byla efektivnější a produktivnější od roku 2010. Vznikla dohoda o zpracování konkrétních návrhů pro řešení problematiky sociálního vyloučení, zároveň došlo ke znovunavázání aktivní spolupráce mezi městem Břeclav, neziskovými organizacemi a dalšími subjekty.

V první polovině roku 2012 došlo ke změně lokálního konzultanta ASZ a nově příchozí pracovník byl ihned zapojen do událostí spojených s vymyšleným fyzickým útokem Romů na patnáctiletého mladíka. Konzultant spolu s expertem na extrémismus monitoroval demonstraci pořádanou radikály, město navštívila vládní zmocněnkyně pro lidská práva Monika Šimůnková a ředitel ASZ Martin Šimáček, proběhlo jednání s odborníky na téma bezpečnost a prevence patologických jevů. K tématu bezpečnostních rizik sociálního vyloučení a zapojení asistentů prevence kriminality uspořádala ASZ v září 2012 seminář, kterého se zúčastnili zástupci městské policie, Policie ČR, městského úřadu i vedení města, včetně starosty.

V polovině roku 2012 byla rovněž dokončena a odevzdána projektová žádost na dlouho připravovaný investiční projekt Azylového domu pro jednotlivce a pro rodiny. Lokální konzultant také spolupracoval při přípravách a jednáních s vedením města k tématu dostupného bydlení a řešení zadluženosti nájemníků městských bytů.

Lokální konzultanti ASZ, kteří působili v Břeclavi:

2008 – 2009	David Oplatek
2009 – 2010	Štěpán Helešic
2010 – 2012	Markéta Tvrdíková
2012	Vladimír J. Kružík

Partneři Lokálního partnerství Břeclav

Město Břeclav (zejména odbor sociálních věcí, odbor majetkový, odbor školství)

Městský úřad má logicky rozvinutou strukturu zabezpečující a nejsilněji ovlivňující socioekonomické podmínky k životu ze všech členů LP. Pracovníci MěÚ mají přehled o situaci v rodinách, školách i na veřejných prostranstvích; využívají spolupráci s OSPOD, Policií ČR i městskou policií. Nejaktivnějším odborem v lokálním partnerství je odbor sociálních věcí (OSV), který zaštiťuje komunitní plánování, je personálně propojen s OSPOD a je nejdůležitějším partnerem pro neziskový sektor. Ze strany OSV přichází vždy nejvíce podnětů pro změnu sociální situace v Břeclavi.

Úřad práce Břeclav

Úřad práce v Břeclavi se ochotně podílí na jednáních LP, nabízí své prostředky, jako financování veřejně prospěšných prací (VPP), financování koordinátorů veřejné služby (VS), rekvalifikační kurzy. Aktivně přináší podněty pro řešení problematiky nezaměstnanosti v Břeclavi.

Charita Česká republika

Nezisková humanitární organizace Charita Česká republika je největším nestátním poskytovatelem sociálně zdravotních služeb v České republice s více než stoletou historií.

Hlavní činností Charity ČR je pomoc potřebným na území ČR. Stále větší měrou se podílí také na humanitární a zejména rozvojové pomoci do zahraničí. Hlavní činností Charity ČR je pomoc potřebným na celém území České republiky prostřednictvím zdravotních a sociálních služeb. Tyto služby jsou poskytovány spoluobčanům od raného do seniorského věku v terénu či v zařízeních, které provozují jednotlivé Charity v osmi diecézích. Charita ČR, praktikující křesťanské principy, vidí ve svých klientech trpící bratry a sestry, kterým pomůže k návratu do běžného života empatický přístup a profesionální pomoc.

Sociální a zdravotní služby (definované zákonem o sociálních službách č. 108/2006 Sb. a souvisejícími předpisy)

- a) sociální poradenství
- b) služby sociální péče
- c) služby sociální prevence

Ostatní služby sociálního a zdravotního charakteru

(nevycházejí zcela ze zákona o sociálních službách č. 108/2006 Sb. a souvisejících předpisů)

Hospice - speciální lůžková zařízení, která zajišťují paliativní a symptomatickou léčbu osob v terminálním stavu, zejména s onkologickými, kardiologickými a neurologickými diagnózami.

Charitní služby

Charita poskytuje také další charitní služby sociálního charakteru, především humanitární sklady oblečení, půjčovny kompenzačních pomůcek, provozuje chráněné dílny či mateřská centra.

Seznam sociálních služeb poskytovaných Oblastní charitou Břeclav:

Kontaktní centrum s terénním programem Břeclav

Domov svaté Agáty Břeclav

Charitní ošetrovatelská služba Břeclav (CHOS)

Charitní pečovatelská služba Břeclav (CHPS)

Domovinka Panny Marie Němčičky (Odlehčovací služby)

Azylový dům Břeclav

Nízkoprahové denní centrum Břeclav

Probační a mediační služba

Probační a mediační služba usiluje o zprostředkování účinného a společensky prospěšného řešení konfliktů spojených s trestnou činností a současně organizuje a zajišťuje efektivní a důstojný výkon alternativních trestů a opatření s důrazem na zájmy poškozených, ochranu komunity a prevenci kriminality. Probační a mediační služba ČR představuje novou instituci na poli trestní politiky, vychází ze součinnosti dvou profesí – sociální práce a práva, zejména trestního. Vyváženým propojením obou se vytváří nová multi-disciplinární profese v systému trestní justice.

Cíle činnosti PMS

Integrace pachatele – probační a mediační služba usiluje o začlenění obviněného resp. pachatele do života společnosti bez dalšího porušování zákonů. Integrace je proces, který směřuje k obnovení respektu obviněného k právnímu stavu společnosti, jeho uplatnění a seberealizaci.

Participace poškozeného – probační a mediační služba se snaží o zapojení poškozeného do „procesu“ vlastního odškodnění, o obnovení jeho pocitu bezpečí, integrity a důvěry ve spravedlnost.

Ochrana společnosti – probační a mediační služba přispívá k ochraně společnosti účinným řešením konfliktních a rizikových stavů spojených s trestním řízením a efektivním zajištěním realizace uložených alternativních trestů a opatření.

IQ Roma servis, o. s.

Občanské sdružení IQ Roma servis je nestátní neziskovou organizací, která v Brně, Břeclavi a dalších městech a obcích Jihomoravského kraje poskytuje bezplatné sociálně právní poradenství a vzdělávací a volnočasové služby osobám ohroženým sociálním vyloučením, především romského původu. Na základě mapování a analýz potřeb a zdrojů cílové skupiny realizuje také informační a koncepční činnost. Své klienty se snaží motivovat a aktivizovat, vést je k vědomí vlastní hodnoty i odpovědnosti v oblastech péče a vzdělávání dětí a mládeže, zaměstnanosti, bydlení, zadluženosti, participace a diskriminace.

Posláním IQ Roma servisu je být prostředníkem, který podporuje možnosti, příležitosti a odhodlání Romů na cestě jejich růstu a společenského uplatnění a chrání jejich práva a důstojnost v rámci společnosti.

Mezi hlavní činnosti patří:

sociálně-právní poradenství

podpora a asistence v terénu (zejména v domácnostech klientů a v institucích)

vzdělávací a preventivní aktivity

IQ Roma servis, o. s. poskytuje v Břeclavi registrované sociální služby, jmenovitě Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi a terénní programy. Hlavní metodou sociální práce je case-management (koordinovaná spolupráce).

Apoštolská církev

Sbor pořádá bohoslužby a duchovní setkání.

Royal Rangers

Royal Rangers je křesťanská mezinárodní organizace. Její práce začala v roce 1961 v USA a později, nezávisle na ní, i ve Švýcarsku. Protože oba tyto směry používaly stejný způsob práce, došlo k jejich sjednocení. Vzápětí se Royal Rangers rozšířil téměř do celého světa. V dnešní době působí ve více než dvaceti zemích Evropy. V České republice byla tato práce založena v roce 1992. Nyní funguje jako občanské sdružení dětí a mládeže.

Cílem je systematickou prací v dobrém kolektivu nabídnout dětem zajímavý program volnočasových aktivit, pomoci jim najít skutečné životní hodnoty. Vybudovat u nich zdravý a pevný charakter, aby mohly sami sebe i své vrstevníky chránit před negativními jevy, zejména před násilím, alkoholismem a drogami.

Typ služby:

- klubová činnost formou pravidelných schůzek, organizování výletů, víkendových akcí, letních a zimních táborů

- organizování kulturních a sportovních akcí pro děti z rizikových oblastí, jako jsou městská sídliště

Městská policie Břeclav (MP)

MP je orgánem obce, který plní úkoly při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a plní také další úkoly podle zákona č. 553/1991 Sb. o obecní policii; plní i další úkoly, pokud to stanoví zvláštní zákon.

Při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a plnění dalších úkolů podle zákona o obecní policii nebo zvláštního zákona městská policie:

a) přispívá k bezpečnosti osob a majetku

b) dohlíží na dodržování pravidel občanského soužití

c) dohlíží na dodržování obecně závazných vyhlášek a nařízení obce

- d) podílí se v rozsahu stanoveném zákonem o obecní policii nebo zvláštním zákonem na dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích
- e) podílí se na dodržování právních předpisů o ochraně veřejného pořádku a v rozsahu svých povinností a oprávnění stanovených tímto nebo zvláštním zákonem činí opatření k jeho obnovení
- f) podílí se na prevenci kriminality v obci
- g) provádí dohled nad dodržováním čistoty na veřejných prostranstvích v obci
- h) odhaluje přestupky a jiné správní delikty, jejichž projednávání je v působnosti obce
- ch) poskytuje za účelem zpracování statistických údajů ministerstvu vnitra na požádání údaje o obecní policii

Oblasti a cíle pro plánovací období 2013-2014

Následující stránky tohoto dokumentu obsahují zaznamenané cíle a konkrétní opatření, které byly formulovány v rámci setkání pracovních skupin a dalších individuálních jednání. Obsah těchto stránek vznikl na základě spolupráce představitelů místních neziskových organizací, státních a samosprávních institucí sdružených v Lokálním partnerství Břeclav založeném Agenturou pro sociální začleňování. V průběhu jeho platnosti může být revidován a aktualizován v návaznosti na vývoj aktuální situace ve městě a nově zjištěné potřeby cílové skupiny osob ohrožených sociálním vyloučením.

OBLAST „BYDLENÍ“

Hlavním problémem sociálně vyloučených osob a ohrožených sociálním vyloučením v Břeclavi je bydlení. Vyplývá to ze studie, kterou na zakázku ASZ vypracovali odborníci z Masarykovy univerzity. Nutno ovšem říci, že obyvatelé ohrožení sociálním vyloučením se obecně potýkají s problematikou nekvalitního či neodpovídajícího bydlení. Tento problém se nejcitelněji dotýká rodin s dětmi na celém území města Břeclavi a ve spádových obcích, což může mít za následek odebrání dětí do ústavní péče. Problematika bydlení se dotýká také dalších oblastí, které jsou v rámci sociálního vyloučení a jeho prevence řešeny.

Popis situace/výchozí stav

Lidé ohrožení chudobou a žijící v chudobě žijí roztroušeně ve všech částech Břeclavi. Neplatičství a zadluženost v obecních bytech či domech je rozšířeno mezi neromskými i romskými nájemníky. Nejčastěji se jedná o dluhy za služby a odvoz odpadu. Většina sociálně slabých rodin žije v menších bytech o velikosti 2+1, většina (zejména romských) domácností je přeplněna. Z toho plyne několik následků: například rychlejší opotřebování bytového zařízení, nevyhovující podmínky pro školní přípravu dětí, vyšší potenciál vzniku napětí a konfliktů mezi členy domácnosti, případně mezi členy domácností a ostatními nájemníky domu. Podstatná část bytů a bytových domů obývaných sociálně slabými nájemníky je ve špatném technickém stavu, i když zejména v posledních letech město postupně plánuje a realizuje investice do těchto domů, které mají také zajistit větší bezpečnost a energetickou úspornost provozu těchto domů. Mnohé domácnosti jsou vícegenerační z důvodu snížených šancí mladší generace pořídit si vlastní byt.

V Břeclavi je také definována jako akutní problematika absence návazného bydlení. V tuto chvíli město Břeclav disponuje azylovými domy, ale pak až domy v běžném nájemním modelu bydlení. Absence přechodného modelu způsobuje to, že osoby využívající nižšího stupně bydlení, jakým je například azylový dům, nemají možnost postoupit výše tak, aby se začlenily do většinové společnosti. Jedná se o mezistupeň, kdy obyvatelé azylového domu nemohou dosáhnout na klasické tržní bydlení – při hledání jakékoli možnosti bydlení se klienti setkávají s diskriminací.

Azylové domy v Břeclavi jsou v tuto chvíli dva:

Azylový dům pro matky s dětmi – Domov sv. Agáty – v zařízení mohou být ubytovány matky s dětmi do 18 let věku dítěte. Aby nedocházelo k narušení rodinných vazeb, je možné ubytovat v Azylovém domě U Sýpek 3097/3 Břeclav, děti starší 18 let, nebo manžela či druhu, kteří žili s uživatelkou ve společné domácnosti, a to po dohodě s tímto zařízením. Celková kapacita 40 lůžek.⁴

Azylový dům Břeclav - cílovou skupinou jsou soběstační muži a ženy starší 18 let s trvalým pobytem na území EU, kteří se nacházejí v tíživé sociální situaci spojené se ztrátou bydlení a chtějí tuto situaci řešit. Celková kapacita je 30 lůžek.⁵

Další možností pro osoby bez přístřeší je nízkoprahové denní centrum Břeclav - cílovou skupinou jsou osoby starší 18 let, které se současně nacházejí v krizové nebo nepříznivé sociální situaci spojené zejména se ztrátou přístřeší, dále také s hmotnou nouzí, se ztrátou přirozeného sociálního zázemí, přebýváním v bytových podmínkách ohrožujících zdraví a osoby ohrožené sociálním vyloučením.⁶

Popis opatření

Na základě informací členů Lokálního partnerství Břeclav a zjištěných skutečností z terénu – například od sociálních pracovníků odboru sociálně právní ochrany dětí a majetkového odboru - ukazují fakta na nutnost budování prostupného modelu bydlení, které by umožňovalo snadnější zapojení obyvatel ohrožených sociálním vyloučením do společnosti. Zároveň by byla podpořena motivace uživatelů sociální služby nevyužívat sociálních služeb na neomezeně dlouhou dobu, ale pouze na dobu nezbytně nutnou. Ruku v ruce s tímto opatřením jde i potřeba minimalizace zadluženosti rodin, která není výjimečným jevem. Vzhledem k tomu, že problematika bydlení a zadluženosti patří mezi jeden z hlavních faktorů způsobujících či poukazujících na sociální vyloučení, byly v rámci pracovní skupiny Bydlení zvoleny tři cíle pro řešení:

- a) aplikování modelu Druhé šance z města Brna pro řešení problematiky zadluženosti a smluvní ošetření této spolupráce NNO a města**
- b) vytvoření prostupného modelu bydlení ve městě Břeclav**
- c) vznik azylového domu pro rodiny**

⁴ <http://breclav.charita.cz/charitni-sluzby/domov-svate-agaty-breclav/>

⁵ <http://breclav.charita.cz/charitni-sluzby/azylovy-dum-breclav/>

⁶ <http://breclav.charita.cz/charitni-sluzby/nizkoprahove-denni-centrum-breclav/>

Krátkodobý cíl 1:

Aplikování modelu Druhé šance z města Brna pro řešení problematiky zadluženosti a smluvní ošetření této spolupráce NNO a města

Komentář:

IQ Roma servis již v současné době v Břeclavi pracuje s nájemníky městských bytů, kteří jsou zároveň dlužníky (nebo jim tato situace reálně hrozí) a pomáhá jim hledat řešení, které by neznamenal ztrátu bydlení. Pracovnice této NNO například pomáhá nastavit hospodaření domácnosti tak, aby byly pravidelně spláceny dluhy na nájemném a zároveň nevznikaly další, nebo zprostředkovávají kontakt s majetkovým odborem MěÚ Břeclav, případně kontrolují pravidelnost plateb nájmů svých klientů. Spolupráce IQ Roma servis a městského úřadu však zatím není nijak smluvně ukotvena a záleží tak spíše na dobré vůli z obou stran, aby tento proces mohl fungovat. Zároveň u některých klientů může reálně hrozit nebezpečí, že přestože začnou splácet svůj dluh, budou v budoucnu i přesto vystěhováni, protože již byl jejich případ postoupen soudu.

Aktuálně by tento systém práce s dlužníky a rizikovými nájemníky potřeboval následující opatření:

- uzavřít dohodu o spolupráci mezi IQRS a městem Břeclav (majetkovým odborem) obsahující pravidla spolupráce a ošetřující předávání údajů o klientech
- zabránit vystěhovávání nájemníků, kteří dodržují splátkový kalendář
- zvážit možnost odpouštění poplatků z prodlení u pravidelně splácejících nájemníků
- umožnit vstup další neziskové organizace do tohoto systému v budoucnosti

Krok - opatření	termín	Realizátor
Jednání s vedením města o nastavení spolupráce dle výše uvedených požadavků	Listopad - prosinec 2012	IQ Roma servis, Oblastní charita Břeclav, ASZ, odbor soc. věcí, majetkový odbor, vedení města
Uzavření dohody o spolupráci	První čtvrtletí 2013	IQ Roma servis, Oblastní charita Břeclav (?), město Břeclav
Pravidelné vyhodnocování fungování systému	Průběžně, alespoň 1x za půl roku	Zapojené NNO, majetkový odbor, odbor soc. věcí, vedení města

Krátkodobý cíl 2:

Vytvoření prostupného modelu bydlení ve městě Břeclav

Komentář:

Město Břeclav v současné době disponuje některými azylovými domy (pro matky s dětmi, pro jednotlivce), ale dále až běžnými byty v nájemním režimu. Chybí

mezistupeň pro obyvatele azylových domů a osoby žijící v nedůstojných podmínkách na ubytovacích různých typu, kteří z různých důvodů (vysoké kauce, zadlužení, diskriminace na trhu s bydlením) nemohou dosáhnout na byty v běžném tržním režimu, nebo jim chybí kompetence pro samostatné bydlení a zvládání chodu domácnosti. Zjištěná fakta ukazují na nutnost budování prostupného modelu bydlení (viz příloha č. 2), které by umožňovalo snadnější zapojení obyvatel ohrožených sociálním vyloučením do společnosti a zároveň by motivovalo uživatele pobytových sociálních služeb nevyužívat tyto služby na neomezeně dlouhou dobu

Město Břeclav v minulosti připravilo projekt azylového domu pro jednotlivce a pro rodiny (stavba má nahradit současný technicky nevyhovující AD pro jednotlivce), jehož realizace by v případě schválení dotační žádosti měla být dokončena v roce 2015.

V současné době probíhají jednání o spuštění pilotní verze prostupného bydlení, do něhož by město vložilo v první fázi např. 2 městské byty, které by byly obsazovány dle pravidel prostupného bydlení a s nájemníky by spolupracovaly NNO (IQ Roma servis, Oblastní charita Břeclav), které by hlídaly jejich platební morálku a dohlížely na péči o domácnost. V případě úspěchu pilotního ověření by město počet bytů pro prostupné bydlení navýšilo.

Krok - opatření	termín	Realizátor
Představení prostupného bydlení vedení města	Listopad 2012	IQ Roma servis, Oblastní charita Břeclav, ASZ, odbor soc. věcí, majetkový odbor, vedení města
Schválení záměru v orgánech města	Prosinec 2012 - únor 2013	Rada města, zastupitelstvo města
Start pilotního ověření prostupného bydlení ve 2 městských bytech (ve spolupráci s IQ Roma servis a Oblastní charitou Břeclav	Březen 2013	Město Břeclav, IQ Roma servis, Oblastní charita Břeclav

S oblastí sociálního bydlení úzce souvisí také projektový záměr **azylového domu pro jednotlivce a pro rodiny (AD)**, který podrobně popisuje příloha č. 3. U tohoto projektu bude bezpochyby důležité zajištění financování jeho provozu, které vzhledem k opoždění realizace nebude možné pokrýt z původně plánovaného individuálního projektu obce - Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost ESF ČR. V současné době však ještě nejsou známy výzvy, které budou aktuální v programovém období 2014-2020. Více k financování služeb v budově AD je uvedeno v příloze č. 7 (Finanční aspekty strategického plánu).

V Břeclavi dále není v současné době pokryta možnost **dočasného ubytování pro osoby v tíživé životní situaci**, které poskytují noclehárny, stejně jako možnost **krátkodobého krizového bydlení** pro osoby, které se staly obětí domácího násilí, nebo jiné trestné činnosti, případně živelné události.

U městských bytů, které jsou a nadále budou v budoucnu pronajímány k sociálnímu bydlení, je vhodné **prověřit energetickou náročnost současných spotřebičů** (zejm. plynové spotřebiče), jejichž provoz je v porovnání s novými typy často značně

nákladný a velká spotřeba energií má za důsledek nedoplatky a další zadlužování obyvatel těchto bytů.

OBLAST „RODINA A VOLNÝ ČAS“

Pracovní skupina Rodina je úzkou pracovní skupinou. Prvotním svolavatelem byla vedoucí oddělení sociálně právní ochrany dítěte Mgr. Dagmar Gasnářková, která poukázala na absenci dostatku terénních sociálních pracovníků v kapacitách odboru sociálně právní ochrany dětí (dále jen OSPOD), což má dopad na dostatečnou péči o rodiny v Břeclavi a ve spádových oblastech.

Popis výchozího stavu

Zástupci OSPOD města Břeclavi se rozhodli za výrazné podpory ostatních členů pracovní skupiny ze strany neziskových organizací, poskytujících služby pro rodiny s dětmi, využít metody case managementu. Jedná se o specifický přístup, který zatím není ve státní sféře ještě dostatečně rozšířen.

Díky aplikaci tohoto systému v Břeclavi již byla Mgr. Gasnářková přizvána k prezentaci tohoto příkladu dobré praxe v OSPOD Kutná Hora.

Case management: plánované a koordinované společné setkání všech, kteří představují nebo mohou představovat podpůrnou síť pro dítě a jeho rodinu. Cílem je výměna informací, zhodnocení situace dítěte a jeho rodiny, hledání optimálního řešení a plánování společného postupu, který povede k naplňování potřeb dítěte. Výstupem je individuální plán péče.⁷

Poskytovatelé, kteří se podílejí na tvorbě a následné aplikaci opatření:

IQ Roma servis, o. s. - ambicí působení IQ Roma servis, o. s., v Břeclavi i okolí je zaměřit se na komplexní přístup k jednotlivým rodinám cílové skupiny. Podporují všechny rodiny, které mají zájem změnit svoji situaci. Od ledna 2011 tomuto slouží služba sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi poskytované jak v terénní, tak ambulantní formě.

Oblastní Charita Břeclav – v této oblasti se jedná zejména o využití pobytových služeb, které jsou popsány v kapitole Bydlení. Charita rovněž plánuje v budoucnu registraci sociálně aktivizačních služeb pro rodiny.

Břeclavské oddělení sociálně právní ochrany dětí a Okresní soud Břeclav se čím dál častěji setkávají s problematickou komunikací mezi rozvádějícími se rodiči, kteří se odmítají domluvit na projednávaných záležitostech, které se týkají jejich dětí (předávání dětí, neuskutečňují se styky s dítětem atd.). Soud i OSPOD by v tomto případě rádi využívaly možnosti soudně nařízené mediaci, kterou však dosud místní soud nenařizoval z důvodu nedostupnosti této služby přímo v Břeclavi a nutnosti za ní dojíždět do Brna.

⁷ www.rozumacit.cz

OSPOD se tedy chystá zřídit v rámci budovy MěÚ pracoviště mediátora a zároveň vyhledat kvalifikovaného odborníka, který by tuto činnost vykonával. Zároveň by však uvítaly další spolupráci mediátora/psychologa s OSPOD při práci s rodinami, její možnosti financování budou proto prověřovány.

OSPOD Břeclav se rovněž připravuje na změnu vyplývající z novely zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, který nově ukládá pro řešení konkrétních situací ohrožených dětí a jejich rodin pořádat případové konference.

Krátkodobý cíl 1: Další aplikování a rozvoj case managementu a využívání mediátora/psychologa při práci s dětmi a rodinami		
Komentář: Město Břeclav již aplikuje metodu popsanou v příloze č. 5. Dle vyhodnocení jejího využívání má OSPOD dále zájem tuto metodu využívat a rozvíjet. Zároveň chce OSPOD zajistit pro své klienty služby mediátora/psychologa, který by byl pro řešení problémů rodin (např. pokud se rodiče při rozvodu nemohou dohodnout na uspořádání budoucích záležitostí v péči o dítě). Mediátora by rovněž využil i Okresní soud Břeclav, který má možnost mediaci nařídit, ale z důvodu nedostupnosti mediátora v Břeclavi tak nečiní.		
Krok - opatření	termín	Realizátor
Zařízení místnosti pro rodinnou mediaci a práci s rodinami + nakontaktování odborníka pro soudní mediaci	Listopad - prosinec 2012	OSPOD
Zjištění možností financování mediátora/psychologa pro spolupráci s OSPOD	Listopad - prosinec 2012	OSPOD, ASZ
Zahájení spolupráce s mediátorem/psychologem	1. čtvrtletí 2013	OSPOD

Krátkodobý cíl 2: Rozšíření nabídky nízkoprahových volnočasových aktivit a zlepšení jejich dostupnosti		
Komentář: Při diskuzích ⁸ na téma bezpečnost a prevence kriminality se často zmiňovala právě v souvislosti s prevencí sociálně patologických jevů u mládeže potřeba rozšíření nabídky kvalitních volnočasových aktivit a zlepšení dostupnosti těch stávajících. Konkrétně se jedná o možnost využití potenciálu místních breclavských sportovních klubů financovaných z rozpočtu města, které by v budoucnu mohly část své personální i prostorové kapacity věnovat určité formě „veřejné služby“ ve prospěch dětí a mládeže ze sociálně slabých rodin.		

⁸ viz Příloha 6 – Výstupy z kulatého stolu „bezpečnost a prevence“

IQ Roma servis v současnosti v Břeclavi provozuje nízkoprahový klub Přístav, který sídlí v městské části Poštovná na tř. 1. máje 39 a nabízí široký výběr volnočasových kroužků, možnost doučování a jednorázové kulturní a sportovní aktivity. Nevýhodou tohoto klubu je jeho umístění, které je značně vzdálené do centra města, a proto méně dostupné. V současné době probíhá komunikace vedení pobočky IQ Roma servis s městem Břeclav o poskytnutí vhodných prostor pro provozování tohoto klubu blíže centra města.

Krok - opatření	termín	Realizátor
Projednání možnosti spolupráce se sportovními kluby, zapracování závazku do smlouvy o dotaci	V průběhu roku 2013	Město Břeclav, sportovní kluby
Zprovoznění nových prostor volnočasového klubu	Pravděpodobně v průběhu roku 2013	IQ Roma servis, město Břeclav

Nezisková organizace Royal Rangers pracující s dětmi a mládeží „z ulice“ již déle hledá pro svou činnost **prostory na sídlišti Na Valtické**. Zatím však tyto snahy nebyly úspěšné.

V souvislosti s volnočasovými aktivitami dětí a mládeže dostali ředitelé břeclovských základních škol pokyn **zmapovat** v měsíci červnu 2012 **počty žáků, jejichž rodiny si z finančních důvodů nemohou dovolit přihlásit je do placených kroužků a volnočasových aktivit**. Tato analýza se může v budoucnu stát zajímavým podkladem k řešení této oblasti ve městě.

OBLAST „ZAMĚSTNANOST“

Pracovní skupina zaměstnanost vznikla zejména z popudu zástupců Úřadu práce Břeclav (dále jen ÚP). Jejím cílem bylo zkvalitnit spolupráci mezi městem a ÚP zejména v podpoře veřejně prospěšných prací (dále jen VPP).

Popis stávající situace

Shrňme-li, málo kvalifikovaní uchazeči o zaměstnání tvoří čím dál větší část nezaměstnaných v evidenci ÚP a tuto skupinu se nedaří vracet na trh práce. Tito lidé většinou spadají do skupiny „pomocných a nekvalifikovaných pracovníků a pracovníků“, to znamená, že jsou velmi obtížně zaměstnatelní. Tyto znaky však nejsou jednotné pouze pro Romy, ale obecně jsou jedním ze znaků pro osoby ohrožené sociálním vyloučením nebo již sociálně vyloučené, kteří ztratili ve většině své pracovní návyky, zaměnili strategii získávání obživy plynoucí ze změněné sociální situace.

Již v roce 2009 byl nastaven systém podpory VPP – spolupráce mezi ÚP a městem Břeclav. Bohužel nastavení tohoto modelu nebylo dokončeno, partneři pracovní skupiny však nevěděli z jakého důvodu. Stanovení počtu míst na VPP byl stanoven na 10, což bylo vzhledem k velikosti města Břeclavi a počtu nezaměstnaných, dle informací ÚP, odpovídající. Zástupkyně ÚP Břeclav doporučovala opakované navázání spolupráce. Zároveň doporučila využití záruk a za klienta ze strany NNO působících v Břeclavi tak, aby podpoření pracovníci byli kvalitní, měli zájem o práci a byli by schopni se v systému dlouhodobě uplatnit.

Výstupem z jednání týkajících se podpory VPP bylo vytvoření 3 pracovních míst pro osoby ohrožené sociálním vyloučením, vybranými díky spolupráci s NNO. Tito pracovníci pracovali na pracovních pozicích dlouhodobě, nedocházelo k nežádoucí fluktuaci.

Krátkodobý cíl 1: Vyhrazení 10 % pracovních míst ve veřejných zakázkách města dlouhodobě nezaměstnaným		
Komentář: Zadavatel zakázky (v tomto případě město) může v zadávacích podmínkách uvést též požadavky týkající se zvláštních podmínek na plnění veřejné zakázky, a to zejména v sociální oblasti, v oblasti zaměstnanosti nebo v oblasti životního prostředí. Součástí každé podané nabídky musí být prohlášení uchazeče o tom, že nejméně 10 % osob, které se budou podílet na plnění zakázky, přijme do pracovního poměru či na dohodu o pracích konaných mimo pracovní poměr, z řad dlouhodobě nezaměstnaných osob. Podrobnější popis tohoto opatření je obsažen v příloze č. 4. Již dříve bylo dohodnuto, že tato praxe bude uplatněna při plánované stavbě azylového domu pro jednotlivce a pro rodiny, která by se měla realizovat v letech 2013-2015. Předpokládá se však, že bude možné podmínku 10% aplikovat již na dřívějších městských zakázkách.		
Krok - opatření	termín	Realizátor
Představení nástroje „10 %“ vedení města	Listopad 2012	ASZ
Příprava a schválení vnitřního předpisu k veřejným zakázkám s podmínkou 10%	Prosinec 2012 – únor 2013	Město Břeclav
Vyhlášení výběrového řízení na stavbu AD s podmínkou 10 %	V závislosti na schválení projektu (2013)	Město Břeclav

Jako další vhodná a požadovaná opatření v oblasti zaměstnanosti se nabízí vytvoření **systému prostupného zaměstnávání**, rozšíření **nabídky rekvalifikačních kurzů**, které budou pro zájemce bezplatně dostupné v regionu Břeclavska bez nutnosti dojíždění do Brna a podpora zájemců o **sociální podnikání**.

OBLAST PREVENCE KRIMINALITY A BEZPEČNOST

V dubnu roku 2012 si patnáctiletý břeclavský chlapec vymyslel brutální napadení, které se odehrálo vůči jeho osobě a jehož aktéry měli být Romové. Následovala silná vlna protestů většinové společnosti podporovaná a využívaná Dělnickou stranou sociální spravedlnosti a občanským sdružením Dělnická mládež, které do Břeclavi svolaly protestní pochod, jehož se zúčastnily tisíce Břeclavanů.

Přestože policejní vyšetřování později prokázalo, že chlapec si zranění způsobil sám a o útočnících lhal ze strachu před matkou, proběhlo ve městě v souvislosti s touto událostí několik jednání, jejichž cílem bylo zlepšení bezpečnostní situace občanů města a posílení preventivních aktivit, které mají pomáhat předcházet protiprávnímu jednání. Podporu při těchto aktivitách vyslovil na místě rovněž hejtmán Jihomoravského kraje.

Jedním z prvních navrhovaných opatření byla modernizace a rozšíření kamerového systému, který byl dosud pro městskou policii provozován externími subjekty a záznamy z jednotlivých kamer často nebyly použitelné pro další vyšetřování.

Ředitel břeclavské městské policie rovněž představil návrh projektu „Bezpečná provozovna“, v rámci kterého by měly být označeny ty provozovny (bary, restaurace, hotely), které se zaváží dodržovat zpřísněná pravidla pro bezpečnost jejich hostů.

V září 2012 uspořádala ASZ pro zástupce Policie ČR, městské policie, MěÚ Břeclav a vedení města bezplatný seminář k bezpečnostním aspektům sociálního vyloučení, který byl připraven ve spolupráci s občanským sdružením Společně k bezpečí.

Krátkodobý cíl 1:

Koordinace obecně prospěšných prací vykonávaných pro město prostřednictvím městské policie

Vedení Městské policie Břeclav přišlo s návrhem koordinovat skupinu osob vykonávajících alternativní trest obecně prospěšných prací (OPP) v rámci práce pro město Břeclav. Strážníci městské policie a asistenti prevence kriminality by osobám zapojeným do OPP zadávali úkoly spojené s úklidem veřejného prostranství, údržbou zeleně a dohlíželi nad plněním těchto úkolů. Občané by své požadavky a upozornění mohli řešit jak se strážníky a asistenty prevence, tak prostřednictvím webového formuláře na stránkách městské policie nebo města.

Břeclavské pracoviště Probační a mediační služby je tomuto řešení nakloněno.

Krok - opatření	termín	Realizátor
Projednání záměru s vedením města	Listopad-prosinec 2012	velitel městské policie
Vymezení prováděných prací a počtu osob z OPP koordinovaných přes MěP	Prosinec 2012	velitel městské policie, vedení PMS
Zahájení koordinace	První čtvrtletí 2013	Městská policie, PMS

Vedení Městské policie Břeclav je také spokojeno s prací dvou **asistentů prevence kriminality**, kteří aktuálně ve městě působí. Považuje proto za důležité jejich pracovní pozice i do budoucna zachovat a v ideálním případě jejich počet ještě zvýšit, protože se stále objevují příležitosti k zapojení těchto asistentů (např. ve zmiňované spolupráci s Probační a mediační službou na koordinaci výkonu obecně prospěšných prací).

Město Břeclav také v současné době realizuje **rozšiřování městského kamerového systému** z důvodů a za okolností, které byly popsány výše. Jedná se o tříletý proces financovaný z několika projektů (ministerstvo vnitra, Jihomoravský kraj, integrovaný operační program). Jak vyplynulo z některých rozhovorů a výstupů, kamery zajišťují občanům pocit bezpečí a obyvatelé některých ulic přímo žádají o jejich instalaci. Došlo navíc k dohodě s Českými drahami, které umožnily propojení s jejich kamerovým systémem monitorujícím veřejné prostory břeclavského vlakového nádraží. Aktuálně naplánované rozšíření systému kamer (včetně prostoru Na Valtické) by mělo být dokončeno v roce 2014.

Více návrhů, které si zaslouží v budoucnosti pozornost, uvádíme v příloze č. 6 (výstupy z kulatého stolu).

Zajištění pokračování inkluzivních aktivit po odchodu ASZ z Břeclavi

Po ukončení spolupráce města Břeclav a Agentury pro sociální začleňování (ASZ) bude činnost skupiny Lokálního partnerství Břeclav přenesena na pracovní skupinu „Ohrožení sociálním vyloučením“ působící v rámci komunitního plánování sociálních služeb (KPSS) v Břeclavi. Kontaktní osobou pro oblast sociálního začleňování se tak stává vedoucí této pracovní skupiny, která bude moci i v následujícím období využívat tzv. vzdálené podpory ze strany ASZ⁹.

Všichni dosavadní členové Lokálního partnerství Břeclav se tak stávají nově členy pracovní skupiny „Ohrožení sociálním vyloučením“ a budou v budoucnu zváni na všechna další jednání této skupiny, která probíhají minimálně 4x ročně. Jednání pracovní skupiny se řídí jednacím řádem pracovních skupin KPSS Břeclav.

Úkolem pracovní skupiny „Ohrožení sociálním vyloučením“ bude monitoring plnění Strategického plánu sociálního začleňování v Břeclavi, iniciování jednání na úrovni města k jednotlivým bodům plánu, aktualizace plánu a příprava nového plánu (v průběhu roku 2014), ať už jako samostatného dokumentu, nebo jako součásti místního střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb.

⁹ Především telefonické a e-mailové konzultace, pravidelná setkávání pořádaná ASZ atd.

Seznam použitých zkratek

AD	Azylový dům
ASZ	Agentura pro sociální začleňování
IOP	Integrovaný operační program
KPSS	Komunitní plánování sociálních služeb
LP	Lokální partnerství
LK	Lokální konzultant
MěP	Městská policie
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MV ČR	Ministerstvo vnitra ČR
NNO	Nestátní nezisková organizace
OPP	Obecně prospěšné práce
OP VK	Operační program Vzdělávání a konkurenceschopnost
OP LZZ	Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost
OSPOD	Oddělení sociálně právní ochrany dítěte
PMS	Probační a mediační služba
ÚP	Úřad práce
VPP	Veřejně prospěšné práce
VS	Veřejná služba

PŘÍLOHA 1 - Převzetí modelu Druhé šance z města Brna pro řešení problematiky zadluženosti

Program Druhé šance je sociální program pro prevenci zadluženosti a dalšího nárůstu dluhů u osob ohrožených sociálním vyloučením. Zařazení do programu představuje pro klienta a celou rodinu spolupráci v rámci komplexních sociálních služeb, která může vést k výhodnější pozici, předpokládá se vstřícnější přístup úřadů a větší šanci udržet si bydlení.

Členové Lokálního partnerství Břeclav se shodli, že jsou schopni inovovat model Druhé šance pro potřeby města Břeclavi. Na tomto základě vznikla konkrétní metodika popisující postup při minimalizaci zadluženosti:

1. majetkový odbor města Břeclavi zkontaktuje dlužníky, kterými akutně hrozí vystěhování z důvodu neplatičství
2. po jejich zkontaktování jim sdělí, že mohou být vystěhováni, nebo ještě mohou aktivně začít spolupracovat s terénním pracovníkem – buď Charity, nebo IQRS, aby začali aktivně splácet své závazky vůči městu Břeclav
3. v případě, že dlužník souhlasí, nechá mu pracovník majetkového odboru podepsat trojstrannou dohodu o předávání informací mezi dlužníkem, pracovníkem majetkového odboru, pracovníkem vybrané NNO
4. po podpisu dohody pracovník majetkového odboru zkontaktuje pracovníka NNO, sdělí mu informace o dlužníkovi a dohodnou se na termínu, do kterého pracovník zkontaktuje dlužníka, aby se dohodli na řešení situace
5. pracovník vybrané NNO osobně navštíví na základě podepsané dohody dlužníka
6. na dlužníka apeluje se založením splátkového kalendáře, využívá možnosti sociálního a finančního poradenství
7. po vzájemné dohodě, kdy dlužník souhlasí se splácením dluhu, se dohodnou na vzájemných pravidlech splácení, se kterými pracovník NNO seznámí pracovníka majetkového odboru
8. každý měsíc pracovník majetkového odboru seznamuje pracovníka NNO se splácením dlužných částek, zda-li dlužník platí, popřípadě informuje o nových dlužnících
9. v případě, že je během kontrol zjištěn další dlužník, byť nezaplatil jediný měsíc, je postup stejný, aby byla podchycena co nejrychlejší práce s dlužníkem a aby byla minimalizována zadluženost vůči městu

Práce probíhá za podmínek dobrovolnosti a všech atributů sociální práce s klientem.

PŘÍLOHA 2 - Vytvoření prostupného modelu bydlení ve městě Břeclavi

Prostupný model sociálního bydlení je nástroj rozvoje kompetencí pro plnění povinností spojených s bydlením a integrací do klasického systému na bytovém trhu (obecním či soukromém) pro osoby sociálně vyloučené nebo sociálním vyloučením ohrožené. Souběžně s bydlením je poskytován doprovodný sociální program, jehož intenzita se od 1. do 3. stupně snižuje. Níže uvedený model prostupného bydlení vychází zejména ze zkušenosti o. s. IQRS, které se modelu prostupného bydlení dlouhodobě věnuje. Model sociálního bydlení je v rámci tří samostatných úrovní oboustranně prostupný a poskytuje podporu od nejintenzivnější formy v přechodném bydlení (první stupeň) přes sociální byty s doprovodným sociálním programem (druhý stupeň) až po integrované bydlení v klasických (obecních či soukromých) bytech. Tento model reaguje na poptávku jak ze strany potenciálních klientů, kteří narážejí na nedostatek dostupných kapacit pro bydlení (nedůstojné či hygienicky závadné podmínky, diskriminace v přístupu k bydlení na soukromém trhu, nedostatečné kapacity pro bydlení pro vícečetné rodiny, finanční nedostupnost atd.), tak na poptávku ze strany města Břeclavi (rozvoj kompetencí pro plnění povinností spojených s bydlením u potřebných nájemníků, řešení komplikací spojených s bydlením již v počátku jejich vzniku, asistence při řešení atd.).

První stupeň

První stupeň, tzv. přechodné bydlení s intenzivním doprovodným sociálním programem, je určen pro rodiny s dětmi, které nemají možnost využít běžných možností bydlení a potřebují intenzivnější míru doprovodných sociálních služeb. Tato forma bydlení je však přechodná, cílem je stabilizovat nejproblematictější oblasti života rodiny a motivovat ji k hledání návazného bydlení (přechod do druhého a/nebo třetího stupně prostupného modelu sociálního bydlení).

Účel přechodného bydlení s intenzivním doprovodným sociálním programem

- záchranná síť pro rodiny, které nesplňují podmínky pro přijetí *do stávajících služeb, event. služby tohoto typu chybí nebo nejsou součástí koncepce sociálního bydlení ve městě Břeclavi*
- řešení závazků prostřednictvím individuálně plánované sociální práce - primárně vůči městu, veřejným subjektům
- získání a rozvoj kompetencí pro plnění povinností spojených s bydlením (řádné placení nájemného, komunikace s majitelem či správcem nemovitosti, placení splátek individuálně dle rodinného rozpočtu, řádné užívání bytu a společných prostor, ohleduplné sousedské vztahy), kroky vedoucí k socio-ekonomické stabilizaci a rozvoji rodiny (nízkoprahové aktivity pro děti a mládež, nabídka rozvojových programů v oblasti vzdělávání, zaměstnanosti atd.)
- poskytnutí bezpečného prostoru pro stabilizaci rodiny
- formy: azylové domy, domy specifického charakteru, ubytovny; provozovatel: město, NNO, soukromníci

Cílová skupina

- rodiny s nezaopatřenými dětmi (nebo dětmi mladšími 18 let)
- rodiče, kteří nemají děti v péči, ale usilují o jejich navrácení z dětského domova (umístění z důvodu nevhodných bytových podmínek)

- rodina s nastávající matkou
- osamělí rodiče s nezaopatřenými dětmi (nebo dětmi mladšími 18 let), kteří z objektivních doložitelných důvodů nemohou využít stávajících služeb
- úplné rodiny s nezaopatřenými dětmi

Náplň služby

- finanční poradenství (rodinný rozpočet, plánování rozpočtu, hospodaření rodiny, monitoring plateb nájemného a splátek – primárně závazky vůči státu/městu, sekundárně další věřitelé, motivace ke splácení dluhů)
- stabilizace ekonomické situace (zvyšování příjmů rodiny)
- pedagogické aktivity pro děti a mládež
- intenzivní hledání návazného bydlení
- úklid společných prostor (rozdělení služeb)

Druhý stupeň

Druhý stupeň, tzv. sociální byty s doprovodným sociálním programem, je určen rodinám a jednotlivcům nacházejícím se v obtížné sociální situaci (nízkopříjmová domácnost, vícedětná rodina *či uvíznutí v sociálním systému v oblasti bydlení*). Cílem druhého stupně je stabilizace celkové situace rodiny či jednotlivce a posílení kompetencí pro povinnost spojenou s bydlením tak, aby se zmírnily překážky v přístupu na volný bytový trh. Forma bydlení i doprovodný sociální program reagují na individuální potřeby rodiny či jednotlivce. Délka bydlení v druhém stupni je dle potřeb rodiny či jednotlivce krátkodobá (do 1 roku) nebo dlouhodobější a je odvislá od objektivních překážek, které brání ve využívání běžných forem bydlení.

Účel sociálních bytů s doprovodným sociálním programem

Jako u ostatních stupňů je bydlení ve II. stupni sociálního bydlení určeno možnostmi doprovodného sociálního programu, k jehož využívání se klient při nástupu do programu zaváže. Účelem jsou mimo jiné tyto body.

- jako tzv. tréninkové bydlení poskytuje nezbytný čas pro (znovu) nabytí podstatných kompetencí nutných pro užívání a udržení si důstojného bydlení.
- je prevencí rozdělování rodin v nepříznivé bytové situaci: cílová skupina azylových domů v Břeclavi je v naprosté většině případů rozdělena na muže a matky s dětmi.
- stabilizace rodinné situace: ztráta bydlení ohrožuje všechny podstatné potřeby rodiny, jako jsou např. zaměstnání a výchova dětí. Ve II. stupni by se tyto potřeby měly konsolidovat.
- v rámci II. stupně má rodina prostor na úsporu finančních prostředků, které jsou nezbytné pro přechod do III. – integrovaného stupně bydlení. V tomto ohledu klient zároveň splácí případné dluhy za předchozí bydlení, což je podstatnou podmínkou udržení bytu III. integrovaného stupně bydlení.

Klient má možnost využívat intenzivněji služeb doprovodného sociálního programu a řešit problémy, které by mohly ohrožovat samostatné bydlení v budoucnu – např. komerční zadluženost.

Cílová skupina

Rodiny s dětmi či jednotlivci, nacházející se v obtížné sociální situaci, která znemožňuje nebo omezuje přístup na volný trh s byty:

- nízkopříjmové domácnosti

- vícedětné rodiny
- opakované bydlení v sociálním sektoru

Za rodiny s dětmi jsou považovány:

- rodiny s nezaopatřenými dětmi (nebo dětmi mladšími 18 let)
- rodiče, kteří nemají děti v péči, ale usilují o jejich navrácení z dětského domova (umístění z důvodu nevhodných bytových podmínek)
- rodina s nastávající matkou
- osamělí rodiče s nezaopatřenými dětmi (nebo dětmi mladšími 18 let), kteří z objektivních doložitelných důvodů nemohou využít stávajících služeb
- úplné rodiny s nezaopatřenými dětmi

Průběh služby

- zvyšování kompetencí k udržení bydlení u nájemníků, kteří přecházejí z prvního stupně nebo u nájemníků, kteří vstupují do druhého stupně ze sektoru soukromého bydlení, přičemž toto bydlení je podstandardní s ohledem na místně obvyklý typ bydlení a na jejich potřeby
- formou individuální sociální práce řešení dalších problematických oblastí nájemníků, zejména komerční zadluženost, zaměstnanost, sociální systém, školní problematika apod. za účelem stabilizace celkové sociální situace
- sociální pracovník pravidelně kontaktuje nájemníky v bytě (min. 1x 14 dní), motivuje je ke spolupráci a kontroluje především plnění povinností spojených s užíváním bytu a odkládání finančních prostředků na další stupeň bydlení (*když prochází nájemník z I. stupně, šetří si poslední 3 měsíce, zejm. především na vybavení domácnosti, když nájemník přichází přímo do II. stupně, začne si šetřit nejpozději po 6 měsících*)
- průběžné hodnocení průběhu služby za účasti pracovníka i klienta (1x měsíčně)
- vybavení bytu není zajištěno, nájemníci si byt vybavují sami dle svých možností a potřeb
- intenzita podpory ze strany sociálního pracovníka se postupně adekvátně snižuje

Třetí stupeň

Třetí stupeň, tzv. integrované bydlení, je realizován v běžných obecních nebo soukromých bytech v kterékoliv městské části s cílem podpořit integraci sociálně znevýhodněných občanů.

Účel integrovaného bydlení

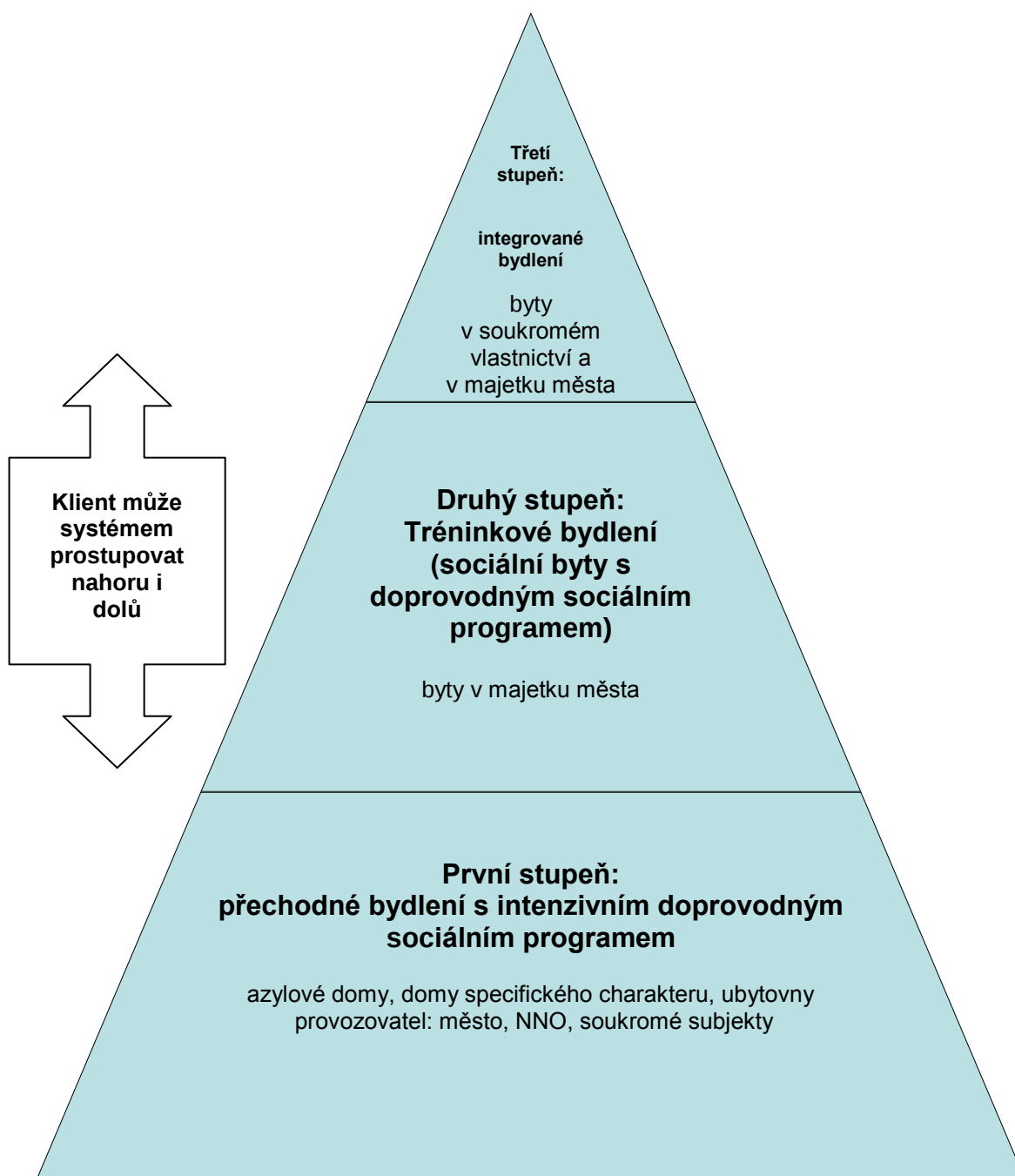
Desegregace a poskytování příležitosti k efektivní integraci sociálně znevýhodněných občanů.

Cílová skupina

Rodiny či jednotlivci, kteří prošli předchozím stupněm prostupného modelu bydlení a jejich situace je stabilizována.

Průběh služby

- zajištění stabilizovaného bydlení
- poskytování podpůrného programu – kontakt min. 1x měsíčně, součástí je monitoring plateb za bydlení (prvních šest měsíců), monitoring vývoje zakázek v oblasti zadluženosti, zaměstnanosti atd. dle situace klienta

PŘÍLOHA 3 - Projektový záměr „Azylový dům U Sýpek“

Projektový záměr Azylový dům U Sýpek je zaměřen na rekonstrukci stávajícího azylového domu nacházejícího se na témže místě. Cílem projektu je zkvalitnění a následně rozšíření sociálních služeb v Břeclavi. Projektový záměr vychází z výzvy Integrovaného operačního programu. Záměrem projektu je rekonstrukce stávajícího objektu azylového domu pro jednotlivce v kapacitě 25 lůžek a následné rozšíření o službu azylového domu pro rodiny s dětmi v počtu 4 bytových jednotek. Zároveň je součástí objektu vybudování zázemí pro sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi.

Popis stávajícího stavu

V tuto chvíli město Břeclav disponuje dvěma azylovými domy – viz kapitola 5.1. Tyto azylové domy plní svoji funkci, nicméně město chápe jako velkou potřebu podpořit bytovými jednotkami rodiny s dětmi, které se nacházejí na hranici sociálního vyloučení.

Stávající **Azylový dům U Sýpek pro jednotlivce** disponuje kapacitou 30 lůžek. V rámci připravovaného projektu sice dojde ke snížení kapacity na lůžek 25, ale za předpokladu zlepšení poskytování služby a podmínek pro její poskytování. Služba je zajištěna Oblastní Charitou Břeclav a je financována z Individuálního projektu Jihomoravského kraje.

Azylový dům pro matky s dětmi je službou také pobytového charakteru, která je zajišťována Oblastní Charitou Břeclav a je financována z Individuálního projektu Jihomoravského kraje.

Obě tyto služby jsou potřebné pro město Břeclav, nicméně poskytování pro cílové skupiny vylučuje zajistit službu pro rodinu potřebnou za předpokladu jejího nerozdělení. Z tohoto důvodu vzešla potřeba zřídit tuto formu sociální služby. Potřeba byla definována jak ze strany pracovníků NNO, tak pracovníků OSPOD v Břeclavi. Potřeba vybudování **azylového domu pro rodiny s dětmi** reaguje na potřebu zachování pospolitosti rodiny, kde hrozí riziko jejího rozpadu v případě ztráty bydlení. Dle informací z odboru sociálních věcí MÚ Břeclav je v Břeclavi a spádových obcích asi 25 rodin ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně slabých rodin. Uvedené skutečnosti vycházejí z předmětu práce sociálního odboru – jedná se o rodiny, které jsou v péči a odbor sociálních věcí s nimi dlouhodobě pracuje.

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi – cílem této služby je zajistit zejména preventivní práci s rodinami ubytovanými v azylové domě pro rodiny s dětmi. Tyto rodiny se nacházejí v nepříznivé sociální situaci a potřebují podporu k zapojení se do důstojného života ve společnosti. Potýkají se s nedostatkem příležitostí, dovedností (nizká kvalifikace, neznalost postupů při jednání se zástupci institucí, zaměstnavateli, problémy při zvládnutí výuky na ZŠ a SŠ) vedoucích k zapojení se do plnohodnotného společenského života a potřebují v tomto ohledu poskytnutí podpory. Podpora při řešení témat uplatnění na trhu práce, vzdělání a sociální situace vede ke zlepšení fungování rodinného systému a tím pádem zabránění potenciálního odebrání dětí z rodin a dalšímu psychosociálnímu zhoršení rodin a jejich jednotlivých členů.

Projektový záměr umožní také využít následující opatření:

1. využití veřejných zakázek města pro podporu zaměstnanosti:
město Břeclav uzavřelo partnerskou smlouvu s Úřadem práce Břeclav o podpoře s budoucím realizátorem stavby tak, aby část jeho budoucích zaměstnanců byla tvořena dlouhodobě nezaměstnanými lidmi
2. pilotní ověření prostupného modelu bydlení:
podpořené služby azylových domů umožní využití jejich kapacit k aplikaci prvního a druhého stupně prostupného bydlení uvedeného v předchozích kapitolách tohoto Strategického plánu

PŘÍLOHA 4 - Systém podpory zaměstnanosti u veřejných zakázek (podmínka 10 %)

Město jako zadavatel veřejné zakázky může v zadávacích podmínkách uvést požadavky týkající se zvláštních podmínek na plnění veřejné zakázky, a to zejména v sociální oblasti, v oblasti zaměstnanosti nebo v oblasti životního prostředí.

Aplikace zvláštní podmínky na plnění veřejné zakázky v zadávací dokumentaci např.:

Ve smyslu § 44 odst. 10 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, zadavatel požaduje, aby alespoň 10 % z celkového počtu pracovníků dodavatele, kteří se budou podílet na plnění zakázky, pocházelo z řad dlouhodobě nezaměstnaných osob, tj. uchazečů o zaměstnání, kteří byli bezprostředně před započítáním plnění zakázky evidováni úřadem práce po dobu alespoň 5 měsíců. Podmínku dodavatel splní, pokud tyto osoby prokazatelně ukončí evidenci na úřadě práce v souvislosti s uzavřením pracovněprávního vztahu s dodavatelem.

Součástí nabídky musí být prohlášení uchazeče o tom, že nejméně 10 % osob, které se budou podílet na plnění zakázky, přijme do pracovního poměru či na dohodu o pracích konaných mimo pracovní poměr z řad dlouhodobě nezaměstnaných osob.

Vítězný uchazeč o zakázku před podpisem smlouvy se zadavatelem předloží seznam osob, s nimiž uzavřel pracovněprávní vztah v souvislosti s plněním zakázky potvrzený místně příslušným úřadem práce, a zároveň předloží prohlášení o celkovém počtu osob, které se budou na plnění zakázky podílet.

Pozitivní dopad tohoto systému pro město spočívá v legitimizaci investic v sociálně vyloučených lokalitách nebo příkladech dobré praxe pro ostatní nezaměstnané. Pro občany znamená zvýšení pracovních příležitostí ve městě, kde bydlí. Pro společnost i firmy je jeho výstupem potlačování nekalé soutěže při využívání nelegálního zaměstnávání. Celkovým dopadem je též postupná změna od vnímání zakázek jakožto věci neprůhledné k zakázkám skutečně veřejným, s viditelnými dopady.

PŘÍLOHA 5 - Popis metodického postupu oddělení sociálně právní ochrany dětí

Metodický postup popisuje konkrétní postupy při řešení jednotlivých individuálních případů rodin, které jsou ohroženy sociálním vyloučením. Cílem je, na základě individuální práce s těmito rodinami, nalézt řešení jejich situace a pomoci jim v tom, jak tato opatření využít pro zlepšení své situace.

použité pojmy a jejich definice:

Koordinační tým (OSPOD, zástupce Charity Břeclav, zástupce IQRS)

- základní tým, který řeší první kontakt s klientem
- členy: OSPOD, IQRS, Charita Břeclav
- svolání nad situací rodiny rozhoduje vždy OSPOD
- ostatní se scházejí nad anonymní kasuistikou a definují, mají-li kapacity a schopnosti na zajištění péče pro rodinu
- schůzky

Akční tým

- OSPOD + klíčový pracovník
- přizvaní odborníci

Konkrétní postup:

Zástupce OSPODu zmapuje situaci ohrožené rodiny, její rizika a ohrožení, která by mohla vést k umístění dítěte v rodině do ústavní péče. Sam vyhodnotí, zda-li je možné tuto situaci za pomoci individuální podpory řešit. V případě, že ano, zajistí setkání koordinačního týmu (popsáno výše), kde anonymně popíše situaci rodiny. Jednotliví členové koordinačního týmu se vyjádří, zda-li mají kapacity, možnosti, zkušenosti a prostředky, jak této rodině zajistit podporu formou individuální terénní práce.

Během tohoto setkání jsou zároveň definovány ze strany OSPODu opatření, která jsou nezbytná pro vyřešení situace rodiny včetně jejich termínování.

Zástupce neziskových organizací, který se rozhodne pro toto zajištění podpory, definuje, co je schopen zajistit ze své strany, v jakém rozsahu a kdo konkrétně - jaký terénní pracovník bude s rodinou spolupracovat.

Po této schůzce se zástupce OSPODu sejde s rodinou a seznámí ji s možností této individuální podpory vedoucí ke zlepšení situace. V případě, že zástupce rodiny souhlasí, podepíše souhlas s předáváním osobních údajů dalším osobám. Zároveň spolu písemně definují cíle, které musí rodina nebo její člen v určeném časovém horizontu splnit. Součástí dohody je také kontrola plnění definovaných opatření každé 2 týdny. Kontrola probíhá v kanceláři pracovníka OSPODu, který má informace jak od rodiny, tak od terénního pracovníka, který s rodinou bude spolupracovat. Z každého setkání bude vytvořen protokol, který bude uložen ve spisu klienta.

Po setkání klienta a pracovníka OSPODu se sejde a formuje setkání akčního týmu. V tuto chvíli zástupce OSPODu poskytne již konkrétní informace o rodině terénním pracovníkům. Definuje se terénní pracovník, který bude individuální práci s rodinou zajišťovat. Během tohoto setkání je možné přednést návrhy, zda-li bude přizván do týmu někdo ze skupiny dalších odborníků – zástupce škol atd.

Po této schůzce se pracovník NNO zkontaktuje s rodinou, která již terénního pracovníka očekává. Společně se domluví na postupech a časovém horizontu, jak pokračovat a následně vyhodnocovat.

Po dvou týdnech dojde k opětovnému setkání akčního týmu, kdy budou jeho členové seznámeni s dohodami, postupy rodiny v rámci řešení dané situace pomocí individuální spolupráce. Všichni členové společně kontrolují postupy rodiny, vyhodnocují úspěšnost a navrhnou další opatření. Tyto schůzky se opakují na základě individuálního postavení rodiny.

Přínosem výše uvedeného postupu je podpora sociálních pracovníků úřadu ve spolupráci s terénními pracovníky neziskových organizací. Přínos pro klienta je maximální. V celém procesu je zodpovědnou osobou kontaktní osoba OSPODu, která dlouhodobě pracuje s rodinou.

PŘÍLOHA 6 - Výstupy z kulatého stolu „bezpečnost a prevence“

Kulatý stůl k oblasti bezpečnosti a prevence kriminality připravilo město Břeclav za spolupráce Agentury pro sociální začleňování v květnu 2012 na základě nepokojů, které v Břeclavi proběhly po vymyšleném útoku Romů na patnáctiletého chlapce. Akce se zúčastnili zástupci vedení města, odborů městského úřadu a dalších institucí působících v Břeclavi, které mají blízko k oblastem bezpečnosti, prevence kriminality, volnému času a vzdělávání, případně se tato témata dotýkají jejich činností.

Výstup tvoří tabulka problémů, návrhů jejich řešení, způsobů realizace a případně také zodpovědných realizátorů. V rámci setkání již byly navrženy některé konkrétní postupy, které byly v průběhu dalšího času realizovány, případně se s jejich realizací v blízké době počítá, nebo naopak zatím u některých problémů nebylo nalezeno odpovídající řešení. Z tohoto důvodu je právě tato tabulka výstupů zařazena jako příloha Strategického plánu, aby s nimi mohlo být i v budoucnu pracováno.

Bezpečnost a kriminalita

Problém	Návrh řešení	Způsob řešení	Zodpovědnost / Realizace
Bezpečnost v ulicích, závadové jednání, vandalismus	Okrskář (komunikace), příprava strážníků, asistenti prevence (důvěryhodnost)	Zvyšování informovanosti veřejnosti o úkolech a činnosti okrskářů/asistentů prevence, jejich další vzdělávání	Město Břeclav – městská policie
Nedostatečné počty strážníků	Navýšení počtu městských strážníků	Již bylo odsouhlaseno	Město Břeclav
Chybí dopravní hřiště			
Kamerový systém je ve špatném stavu, není v majetku města	MKDS (více kamer + modernizace)-dohled a tým zlepšovat pověst lokalit	Vypracování projektu s žádostí o dotaci u MVČR a Jihomoravského kraje	Město Břeclav
Ohrožení drogami, alkoholem	Drogová prevence a represe	Realizace preventivních programů, nabídka pomoci drogově závislým, přísné postihy distributorů drog	Neziskové organizace, školy, policie
Absence pracovních míst pro osoby se záznamem v trestním rejstříku/nízkým vzděláním, chybí bydlení pro osoby z výkonu trestu	Chráněná pracovní místa pro klienty PMS Dům na půli cesty / Sociální bydlení		
Závislost rodin na příjmech seniorů			
Absence investic do bytů v Riegrově ulici->nízká úroveň bydlení	Bezpečné bydlení – čipy, kamery + tvrdší postup vůči neplátcům	V současné době jsou realizovány úpravy v dané lokalitě.	Město Břeclav
Nerovný přístup k nájemníkům, dluhy	Transparentní podmínky pro bydlení, spolupráce sociálních pracovníků	Zavedení systému/prvků prostupného bydlení	Město Břeclav, NNO

	s majetkovým odborem a dlužníky	v Břeclavi s napojením na (terénní) sociální práci	
Chybí romský asistent pro Středisko volného času	Romský asistent v existujících klubech/kroužcích		
Nejsou finanční prostředky na kroužky pro děti-> absence nízkoprahu ->chybějící vzory	Práce s dětmi v ulicích/venku (animátoři), dobrovolníci a veřejná služba (v kompetenci IQRS)		NNO, ÚP (veřej.služba)
Obavy z romských spolužáků mezi dětmi ve školách	Práce s klimatem třídy – příprava pedagogů		

Vzdělávání a prevence

Problém	Návrh řešení	Způsob řešení	Zodpovědnost / Realizace
Přetlak v mateřských školách	Zpřístupnit přípravnou třídu mateřské školy		Město Břeclav
U romských dětí nestačí pouze nízkoprahová péče	Školní příprava, doučování	Podpora dlouhodobé práce v rodinách a s rodinami	IQRS, další NNO
Pocit frustrace (chybí oceňování u romských dětí)	Vzdělávání v oblasti individuální práce s mládeží		
Snižování kapacit policie ČR-> není prostor pro prevenci			
Neochota občanů svědčit u Policie			
Absence důvěryhodné osoby v lokalitách		Domovní důvěrník/správce	
Málo mimoškolní práce s romskými dětmi-> nedostatek financí			
Nezájem osob z vyloučených lokalit o další vzdělávání	Práce s ambicemi Romů		
Chybí vhodné prostory pro IQRS v centru města (Poštorná je málo dostupná)	Přesunout IQRS do centra města	Ve spolupráci s městem Břeclav a případně i dalšími partnery jednat o vhodných prostorech pro nízkoprahovou činnost v centru města	Město Břeclav, IQRS, další partneři
Záškoláctví, trestná činnost mládeže, drogy	Spolupráce PČR, městské policie, OSPOD, škol, nestátních neziskových organizací a zaměřit se na mládež	Systém včasné intervence	Město Břeclav, policie, školy, NNO
Migrace ze Slovenska			

Vysoká nezaměstnanost Romů		Pravidlo 10 % pro veřejné zakázky	
Nízká kvalifikace nezaměstnaných, špatná dostupnost rekvalifikačních kurzů (centralizovány v Brně)	Zpřístupnit rekvalifikační projekty ÚP také v regionu Břeclavska		Úřad práce ČR, pracoviště Břeclav
Nezájem o veřejnou službu (není placená) + vyhýbaní se veřejné službě	Veřejná služba by měla mít návaznost na placenou práci		
Chudoba a chybějící finanční gramotnost	Zvyšování finanční gramotnosti – na školách, mezi seniory	Využívání vzdělávacích projektů v oblasti finanční gramotnosti pro různé cílové skupiny	Školy, neziskové organizace (pracující se seniory)
Ředitelé neradi odpouštějí poplatky ve školních klubech	Finanční příspěvky pro chudé děti – záležitost ÚP		Úřad práce ČR, pracoviště Břeclav

Další problematika (+ veřejný prostor)

Problém	Návrh řešení	Způsob řešení	Zodpovědnost
Špatně hlídatelný virtuální veřejný prostor	Bezpečný virtuální prostor (?)		
Bezpečnostní rizika u heren (nonstop provoz)	Regulace a úplný zákaz hracích automatů ve městě	Vyhláška města	Město Břeclav
Kdo zapojí Romy do změn? (zastřešující organizace, kontaktní osoba)	Zapojení Romů - lepší komunikace, reprezentace Romů	Vzniká o.s. Rada Romů v Břeclavi, dále je možná komunikace s Romy prostřednictvím různých setkání a akcí pořádaných NNO	Město Břeclav, NNO
Nejednotné etnikum ve městě			
Nedostatečná kapacita terénní práce	Rozšíření kapacit terénních sociálních služeb	Finanční podpora TSP ze strany města a dalších institucí	Město Břeclav, MPSV, Jihomoravský kraj

Další návrhy:

- uspořádání festivalu (knihovna, IQRS, muzeum)
- zveřejňování pozitivních příkladů (o soužití, veřejné mínění, dobrovolnická činnost při IQRS) a ocenit dobrovolníky z majority (studenti gymnázia)

PŘÍLOHA 7 - Finanční aspekty opatření strategického plánu

Aplikování modelu Druhé šance z města Brna pro řešení problematiky zadluženosti a smluvní ošetření této spolupráce NNO a města

Aplikování modelu Druhé šance a ošetření smluvní spolupráce není spojeno s finančními náklady pro město.

Vytvoření prostupného modelu bydlení ve městě Břeclav

Opatření obecně nevyžaduje finanční náklady ze strany města.

*V případě koordinace prostupného bydlení soc. odborem MěÚ náklady na část úvazku pracovníka (0,1 úvazek = **cca 2400 Kč měsíčně**). Výše úvazku je závislá na počtu bytů a klientů zapojených do programu.*

Azylový dům pro jednotlivce a rodiny + pracoviště sociálně aktivizačních služeb pro rodiny

Provoz azylového domu pro rodiny, azylového domu pro jednotlivce a sociálně aktivizačních služeb pro rodiny je nutné zajistit nejméně po dobu udržitelnosti projektu (5 let).

Náklady služby Azylový dům pro jednotlivce

Náklady	Období udržitelnosti				
	Rok 1.	Rok 2.	Rok 3.	Rok 4.	Rok 5.
Osobní	2.557.580,-	2.557.580,-	2.557.580,-	2.557.580,-	2.557.580,-
Provozní	901.740,-	928 792,-	956 656,-	985 355,-	1 014 900,-

Náklady služby Azylový dům pro rodiny

Náklady	Období udržitelnosti				
	Rok 1.	Rok 2.	Rok 3.	Rok 4.	Rok 5.
Osobní	2 034 396	2 034 396	2 034 396	2 034 396	2 034 396
Provozní	713 000	645 100	645 100	700 000	720 000

Náklady služby Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi

Náklady	Období udržitelnosti				
	Rok 1.	Rok 2.	Rok 3.	Rok 4.	Rok 5.
Osobní	312.500,-	250.000,-	250.000,-	250.000,-	250.000,-
Provozní	70.000,-	25.000,-	25.000,-	25.000,-	25.000,-

Výše uvedené informace o nákladech na provoz sociálních služeb v období udržitelnosti byly získány z projektové žádosti k investiční části projektu Azylového domu Břeclav. V případě zajištění těchto sociálních služeb se počítá s vícezdrojovým financováním (úhrady od uživatelů, dotace MPSV, podpora Jihomoravského kraje, podpora města Břeclavi a další). Přesnou výši finanční spoluúčasti města není možné v tuto chvíli stanovit.

Další aplikování case managementu a využívání mediátora/psychologa při práci s dětmi a rodinami

Aplikace case managementu nevyžaduje zvláštní finanční náklady.

Mzda mediátora/psychologa bude pokryta z dotace MPSV určené na sociálně právní ochranu dětí, nebo bude oslovena nezisková organizace, které tyto služby již poskytuje a má je finančně zajištěny z dotačního titulu. Město pouze bezplatně poskytne prostory pro tuto činnost.

Rozšíření nabídky nízkoprahových volnočasových aktivit a zlepšení jejich dostupnosti

U tohoto opatření se nepředpokládají zvláštní finanční náklady.

V případě uzavření dohody se sportovními kluby bude jejich „služba“ poskytována zdarma, pro nízkoprahový klub se počítá s poskytnutím prostor města k tomuto účelu.

Vyhrazení 10 % pracovních míst ve veřejných zakázkách města dlouhodobě nezaměstnaným

Opatření nevyžaduje finanční náklady ze strany města.

Koordinace obecně prospěšných prací vykonávaných pro město prostřednictvím městské policie

Nákup ručního nářadí a ochranných pracovních pomůcek v odhadované hodnotě do 20 000 Kč.

Asistenti prevence kriminality

Opatření nevyžaduje finanční náklady ze strany města, mzdy asistentů je možné financovat z dotačního titulu Ministerstva vnitra ČR.

*Mzdové náklady na jednoho asistenta jsou **16 800 Kč měsíčně**.*

*Náklady na výstroj pro jednoho asistenta, hrazené z rozpočtu Městské policie Břeclav, jsou ve výši **cca 5 000 Kč za rok**.*